

Vad hände med mina rättigheter?

Barns röster om att leva gömd i Sverige

Unizons barnnätverk:

Gäelle Briand, socionom och barnansvarig, Helsingborgs kvinnojour

Tanja Hillberg, fil. dr. i psykologi, sakkunnig i barnfridsfrågor, Unizon

Det här är Unizon

Över 130 icke-vinstdrivna jourer:
kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer,
jourer specialiserade på sexuella övergrepp

Bildades år 1996 – funnits i 26 år!

Unizon ser de barn som följer med sin mamma till kvinnojouren som egna individer med egna behov, önskemål och rättigheter

De tre P:na i Barnkonventionen som ledstjärna:

- **P**rotection (skydd)
- **P**rovision (stödinsats)
- **P**articipation (delaktighet)

Kvinnojour = Barnjour

Unizons kvinnojourer (2010-2021):

13 764 kvinnor

15 174 barn

Barnen har inte *flyttat* – de har *flytt!*

”Vi vill ju bara leva som vanligt igen”

– Pojke, 10 år

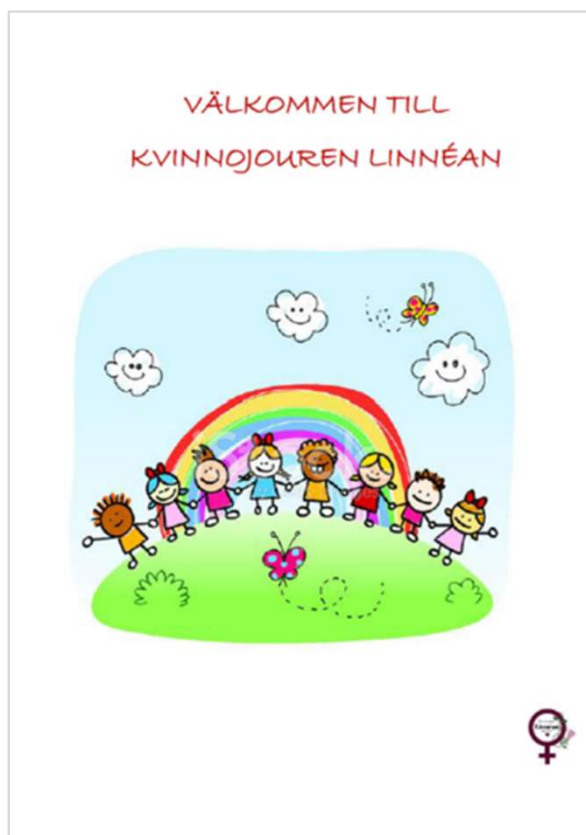

- Egna in- och utskrivningssamtal
- Information/sammanhangsmarkering - Genomgående!
- Egen kontaktperson
- Göra våldet och känslor pratbart ex Nallekort, känslokroppen
- Skyddsplanering
- Krisstöd ex Trappan och ”Här och nu” – samtal
- Hos vissa: Gruppverksamhet Barn/Mamma ex Bojen/CAP
- Leka, rita, pyssla, baka, göra utflykter, åldersanpassade fritidsaktiviteter
- Firande av högtider, födelsedagar m.m.
- Föräldrastödande insatser ex ABC, COPE, Project Support
- Samverkan med myndigheter och organisationer

”Så barnet inte blir förvirrad. Vuxna ska inte säga för mycket så att barnet blir rädd. *Man behöver ju inte veta om allt blod å sånt*”
– Flicka, 8 år

Barnrättsdagarna 2022

Sida 5 av 14

Varför för-/skola är viktig

Forskning och våra jourers erfarenheter:

- Skapar stabilitet, rutiner och förutsägbarhet
  - En bra och trygg skola – både i miljö och relationer – där barnet får positiva erfarenheter, känsla av gemenskap, tillhörighet och delaktighet!
- = Starkt skyddande faktor

”Utbildning, **det är livet som du kommer att få i framtiden**. Det beror på vilket jobb du får. Hur mycket pengar du kommer få. Så du faktiskt kan försörja familjen. Så du inte hamnar i fattigdom. På gatorna och sånt.”
– Pojke, 13 år

”Man har **vänner**, det är det som är viktigast med skolan.”
– Flicka, 10 år

Illustration: Moa Dunfalk

Filmklipp

Medskick från systerarna:

”Att det är ingen ovanlig situation barn utsätts för och att det är förfärligt att det krävs en egen film av ett barn för att få sin röst hörd och bli lyssnade på. I verkliga livet har barn många gånger mycket små rättigheter i vuxenvärlden.”

Illustration: Moa Dunfalk

Rätt till skolgång, men...

Kvinnofridsbarometern 2021:

Sex av tio kommuner uppger att de saknar en skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende

Motsvarande siffra för förskola är nära **sju av tio**.

Illustration: Moa Dunfalk

Samverkan är nyckeln

Olika samarbetsmodeller:

- **Några kvinnojourer har fasta skolplatser**
- **Vissa har samarbetsrutiner med kommunens utbildningskontor** som tar fram förskola- och skolplats för barnen och sköter kontakten med den gamla skolan.
- **Andra skickar in ansökan till skolplaceringsenheten** som har fasta tider för när de handlägger och fördelar lediga platser och där barn som bor på skyddat boende ska vara prioriterade.
- **Många kvinnojouren kontaktar/samarbetar med skolor i närområdet**

I väntan på skolplats: Hjälp av intern/extern pedagog med tillfällig och begränsad undervisning i väntan på skolplats/inkluderar mobila lärarteam.

Främjande faktorer som säkerställer barnets rätt till utbildning

”**Skriftliga rutiner** framtagna tillsammans med kommunen, vilket bidrar till att skolgång kan ordnas på ett bra sätt för alla barn som placeras hos oss.”

”Rektorn agerade snabbt för att få igång skolgången, rektor och övrig personal var **pålästa** och **förstod allvaret** i och syftet med en säkerhetsplanering, skolkurator kopplades in tidigt och **barnet kände sig välkommen och lyssnad på.**”

”Samarbetet med kommunen och dess skolor är en bidragande faktor till att barnens skolgång blir bra. **Lärarnas engagemang** gällande både mående och säkerhet är även en stor bidragande faktor till att **våra barn trivs på skolan.**”

”Goda rutiner för **säkerhetsplanering** med ansvarig rektor. Vi har en utsedd kontaktperson på kommunen som är väl **införstådd med kvinnojurens verksamhet** och **våra barns behov.**”

”Snabbt samarbete med kommunen. **Behjälpliga barnhandläggare. Ensam vårdnad.**”

Hindrande faktorer

- Avsaknad av rutiner
- Dålig samverkan mellan skolplaceringsenhet och rektor på skola
- Osäkerhet kring hur lång placering ska bli
- Säkerhetsskäl. Hög hotbild

Önskelista från oss och barnen

- **ÖKAD KUNSKAP** om våld och sekretessmarkering samt hur det kan vara för barn att bo på kvinnojourens boende hos professionella som i sitt arbete möter de här barnen
- Garantera **RÄTTEN** till **SKOLGÅNG** och **LÅNGSIKTIG BOSTAD** för barn som flytt pappas våld mot mamma!
- Våldsutövaren som ofta även är vårdnadshavare **SKA INTE KUNNA FÖRHINDRA** barnets rätt till skola genom att hota, vägra skriva på skolbyte osv.
- **SAMVERKAN** med barnets behov och rättigheter i fokus
- **KONTAKTA** jourerna – **VI FINNS HÄR!**

Illustration: Moa Dunfalk

Vad behöver barn som upplevt våld

- **Skydd och trygghet** – både i miljö och relationer
- **Tid** för läkning och bearbetning
- **Gemenskap, tillhörighet och delaktighet!**
- Syn på sitt **aktörskap** och sin styrka (motstånd)
- Få **verktyg** att hantera tankar, känslor, situationer

Illustration: Moa Dunfalk

Att bli lyssnad på och trodd betyder allt

Tack!

Kontakt:
tanja.hillberg@unizon.se
www.unizonjourer.se

